

ทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

โดยนายประภาศ คงเอียด

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

4 กันยายน 2562

หัวข้อการนำเสนอ

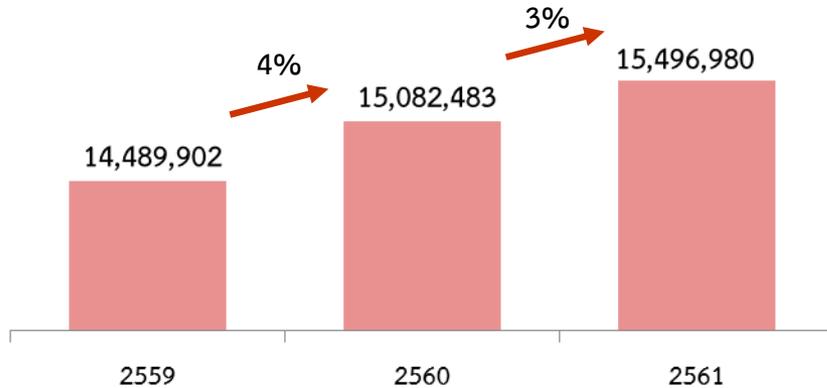
1. ภาพรวมผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ
2. บทบาทที่สำคัญของรัฐวิสาหกิจ
3. การพัฒนารัฐวิสาหกิจสำคัญที่ผ่านมา
4. ทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

ภาพรวมผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

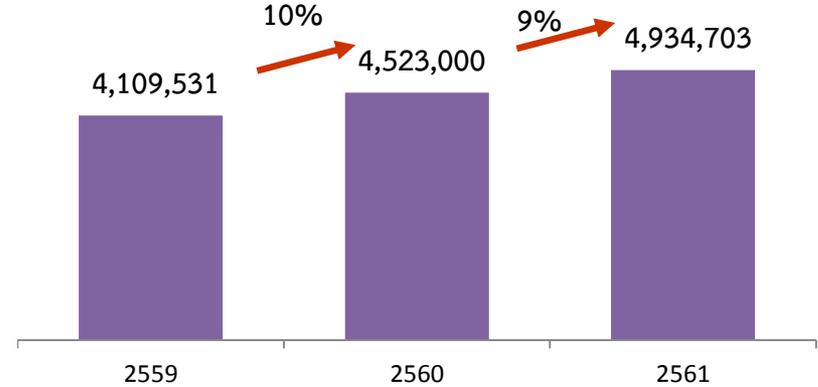
สินทรัพย์รวม

หน่วย : ล้านบาท

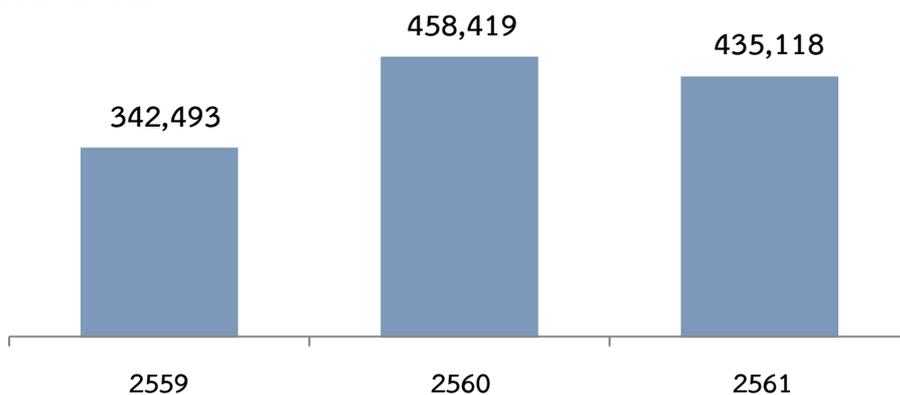
รายได้รวม

หน่วย : ล้านบาท

กำไรสุทธิรวม

หน่วย : ล้านบาท

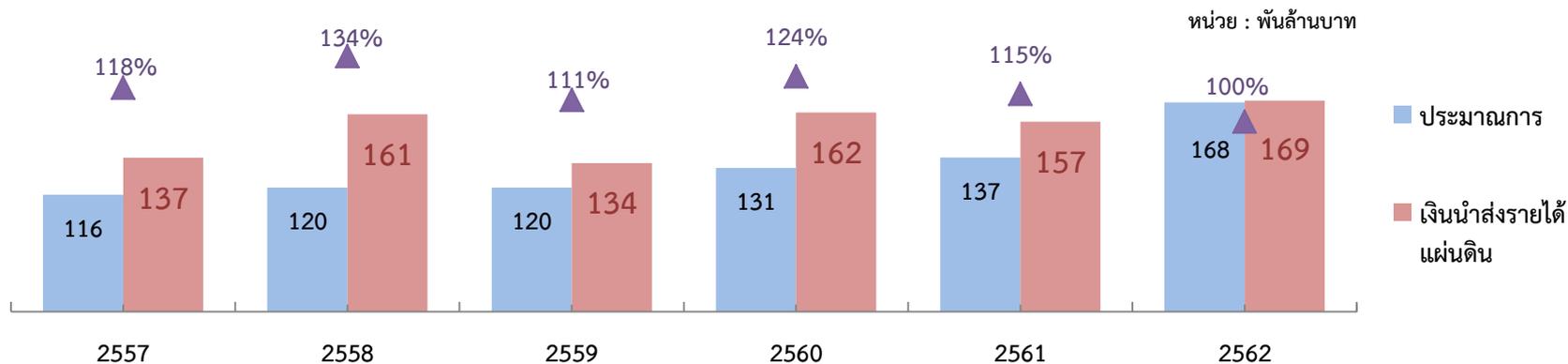

ปี 2561	ROA	ROE
กลุ่มที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	5.22%	15.97%
กลุ่มสถาบันการเงิน	1.00%	11.34%
รวม	2.81%	14.74%

ที่มา : ข้อมูลจากงบการเงินของรัฐวิสาหกิจ สำหรับปีงบประมาณสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน ปีปฏิทินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม และปีเกษตรสิ้นสุด ณ วันที่ 31 มีนาคม

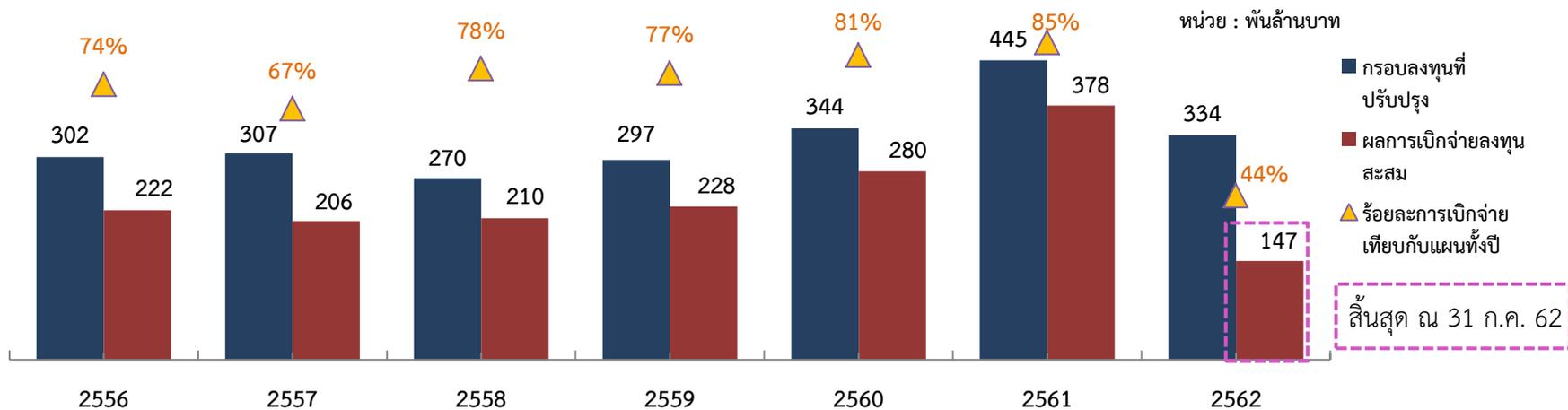
ภาพรวมผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

การจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจ

ที่มา : ข้อมูลจากระบบ GFMS และรัฐวิสาหกิจ ณ วันที่ 3 ก.ย. 62

การเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

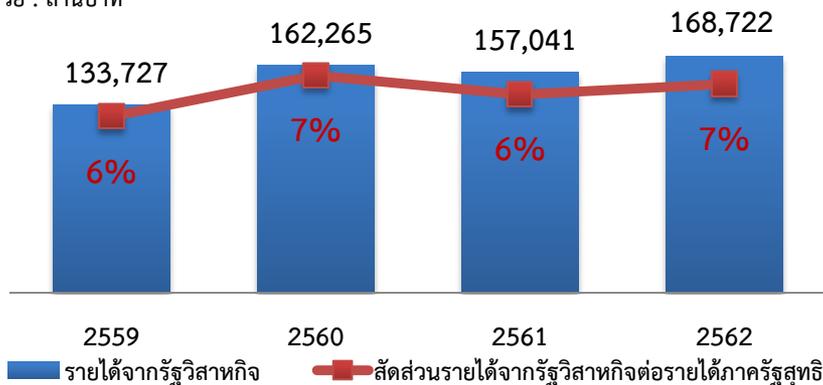

ที่มา : ข้อมูลจากระบบ PFMS-SOE และรัฐวิสาหกิจ ณ วันที่ 3 ก.ย. 62

ความสำคัญและบทบาทของรัฐวิสาหกิจ

ด้านรายได้ของรัฐ

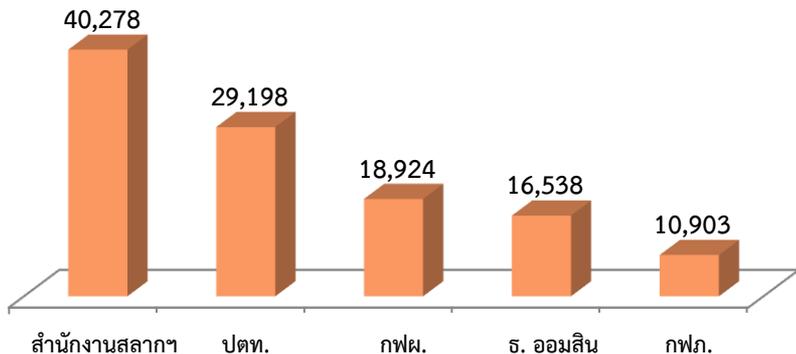
หน่วย : ล้านบาท

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนรัฐวิสาหกิจ สศร. และเอกสารงบประมาณฉบับที่ 2
ประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2562

- หมายเหตุ : 1. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560 รายได้รัฐบาลเป็นรายรับจริงและสำหรับรายได้เป็นรายได้จัดเก็บ
2. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562 รายได้รัฐบาลเป็นประมาณการ

รัฐวิสาหกิจที่นำส่งรายได้แผ่นดินสูงสุด 5 อันดับแรกในปี 2562 (ณ ส.ค. 62)

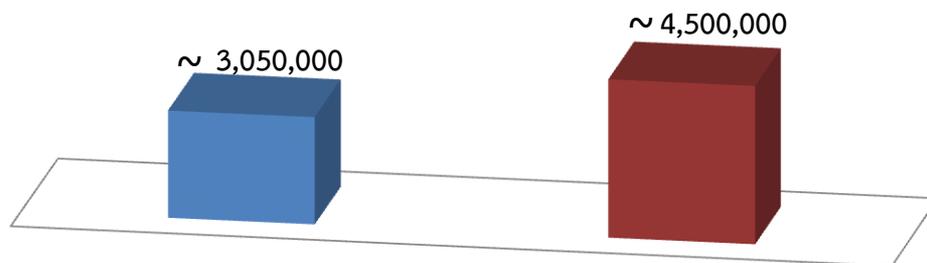

ที่มา : ข้อมูลจากระบบ GFMS และรัฐวิสาหกิจ ณ 3 ก.ย. 62

ด้านรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท

$$Y = C + I + G + X - M$$

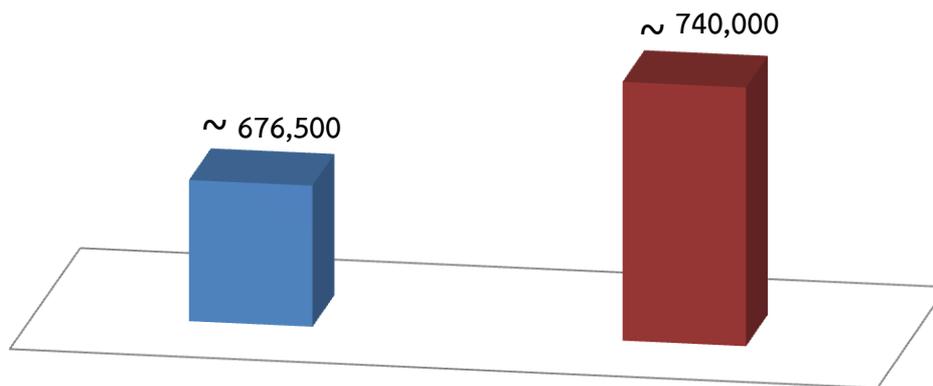

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2561

ค่าใช้จ่ายรวมของรัฐวิสาหกิจ 56 แห่ง ปี 2561

ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ตาม พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2561 และงบการเงินของรัฐวิสาหกิจ ปี 2561

รายจ่ายลงทุนในงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2561

กรอบการลงทุนของรัฐวิสาหกิจและบริษัทลูก

ปี 2561

ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ตาม พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2561 และกรอบลงทุนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 ก.ย. 61 และข้อมูลปรับปรุงจาก สศช. ณ 12 ต.ค. 61

ความสำคัญและบทบาทของรัฐวิสาหกิจ

ด้านการลงทุน

ด้านการลดความเหลื่อมล้ำ

Public Services

ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ

ด้านบุคลากรรัฐวิสาหกิจ

> 300,000 คน

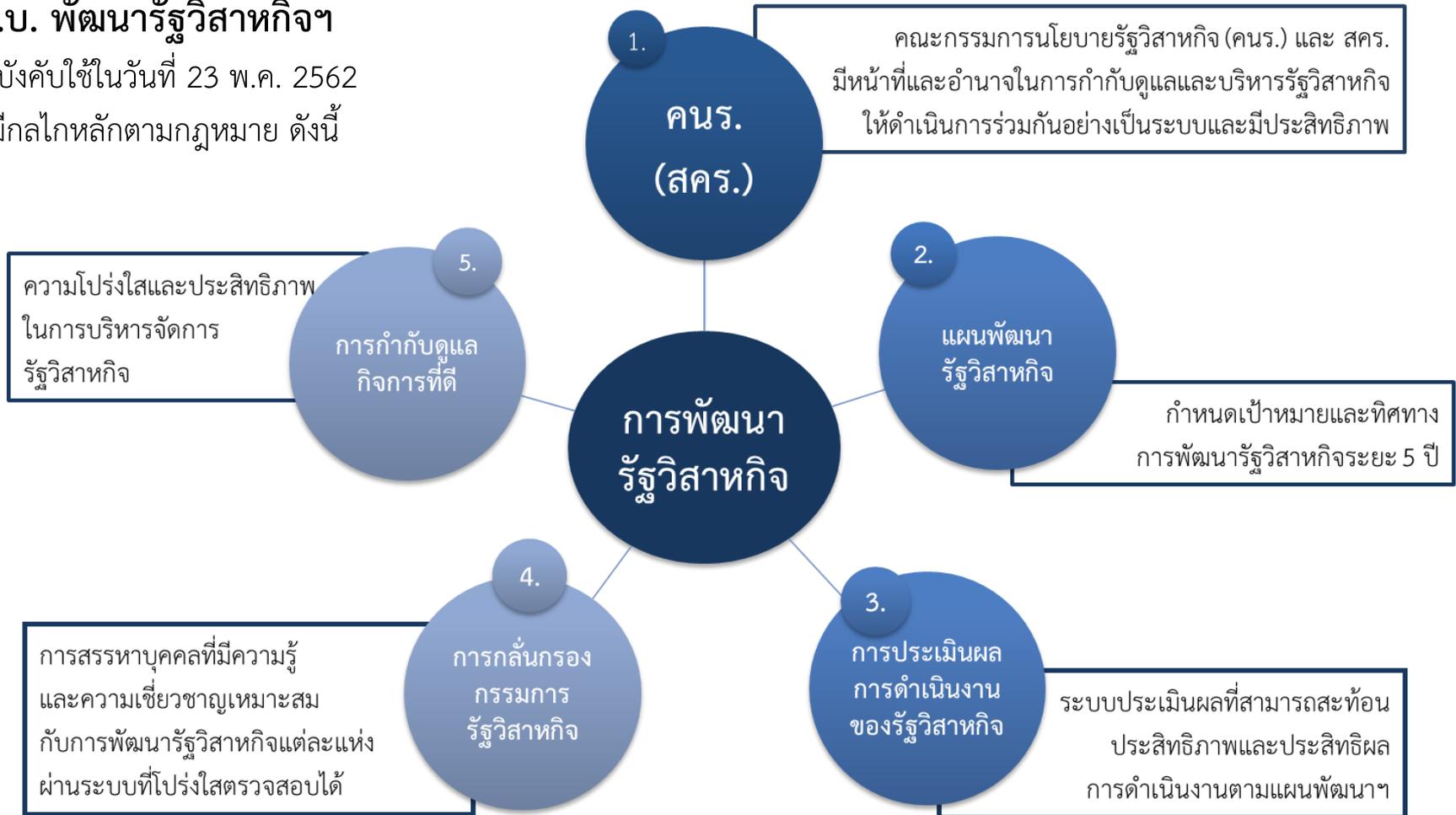

การพัฒนารัฐวิสาหกิจสำคัญที่ผ่านมา

พ.ร.บ. พัฒนารัฐวิสาหกิจฯ

มีผลบังคับใช้ในวันที่ 23 พ.ค. 2562

โดยมีกลไกหลักตามกฎหมาย ดังนี้

การพัฒนารัฐวิสาหกิจสำคัญที่ผ่านมา

หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562

1

บทบาท
ของภาครัฐ

2

สิทธิและความ
เท่าเทียมกัน
ของผู้ถือหุ้น

3

คณะกรรมการ

4

บทบาท
ของผู้มีส่วน
ได้เสีย

ค.ร. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
ได้จัดให้มีหลักการและแนวทาง
การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ. 2562 เพื่อใช้แทนหลักการและแนวทาง
CG เดิมที่ใช้ตั้งแต่ปี 2552

5

ความยั่งยืน
และนวัตกรรม

6

การเปิดเผย
ข้อมูล

7

การบริหาร
ความเสี่ยง
และการ
ควบคุมภายใน

8

จรรยาบรรณ

9

การติดตามผล
การดำเนินงาน

“Apply or Explain”

การพัฒนารัฐวิสาหกิจสำคัญที่ผ่านมา

ระบบประเมินผลปัจจุบัน

ประกอบด้วย 2 ระบบ

ระบบ SEPA

1. กระบวนการ/ระบบ

- หมวด 1 การนำองค์กร
- หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
- หมวด 3 การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด
- หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้
- หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร
- หมวด 6 การจัดการกระบวนการ

2. การกิจตามยุทธศาสตร์

3. ผลลัพธ์ (Result)

ระบบบริหารจัดการองค์กร (ข้อ 3)

1. การดำเนินการตามนโยบาย

2. ผลการดำเนินงาน

3. การบริหารจัดการองค์กร

- 3.1 บทบาทของคณะกรรมการ
- 3.2 การบริหารความเสี่ยง
- 3.3 การควบคุมภายใน
- 3.4 การตรวจสอบภายใน
- 3.5 การบริหารจัดการสารสนเทศ และดิจิทัล
- 3.6 การบริหารทรัพยากรบุคคล

ระบบประเมินผลใหม่

ระบบประเมินการพัฒนองค์กรของรัฐวิสาหกิจ

ส่วนผลลัพธ์ (Key Performance Areas)

- การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
- และผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ส่วน Core Business Enablers

- ด้านที่ 1 การกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร
- ด้านที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์
- ด้านที่ 3 การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
- ด้านที่ 4 การมุ่งเน้นลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ด้านที่ 5 การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- ด้านที่ 6 การบริหารทุนมนุษย์
- ด้านที่ 7 การจัดการความรู้และนวัตกรรม
- ด้านที่ 8 การตรวจสอบภายใน

การพัฒนาธุรกิจสำคัญที่ผ่านมา

- คnr. ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2557 วันที่ 9 กรกฎาคม 2557 และวันที่ 14 สิงหาคม 2557 มีมติให้รัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 แห่ง จัดทำแผนแก้ไขปัญหองค์กร

- คnr. ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2561 และในคราวประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2562 มีมติเห็นชอบให้ รพว. และ รอท. ออกจากรัฐวิสาหกิจในกลุ่มที่ คnr. กำกับติดตามการแก้ไขปัญหองค์กร

- พัฒนาระบบการให้สินเชื่อ
- จัดตั้งบริษัทเพื่อแก้ไขหนี้เสีย
- ผลประกอบการมีกำไร
- ผลประกอบการมีกำไร

การพัฒนาธุรกิจสำคัญที่ผ่านมา

การแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

“การแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการตามแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 อย่างเคร่งครัด ซึ่งกระทรวงการคลังได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบอีกครั้งเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2562”

คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Board Of SOE Directors)

กรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นบุคคลสำคัญในการผลักดันและขับเคลื่อนรัฐวิสาหกิจเพื่อดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ สร้างรายได้ให้รัฐ และเพื่อให้บริการแก่ประชาชน กรรมการรัฐวิสาหกิจจึงต้องเป็น ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับภารกิจของรัฐวิสาหกิจ

ดังนั้น การแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจจึงต้องดำเนินการอย่างมีหลักการและเป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้ได้กรรมการตรงตามความต้องการของรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย

การแต่งตั้งกรรมการอื่น/ผู้ทรงคุณวุฒิ (Nomination Of SOE Directors)

ที่มา : ข้อมูลจากกองกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ สศร.

การพัฒนารัฐวิสาหกิจสำคัญที่ผ่านมา

การติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ

มาตรการเร่งรัด

ผลักดันให้เกิดการเบิกจ่ายเม็ดเงินภายใน 2 เดือนที่เหลือ

- ให้รัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือเร่งเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมาย
- ให้พิจารณาโครงการที่มีความพร้อมมาดำเนินการเพิ่มเติมให้เร็วขึ้นโดยเฉพาะช่วงที่เหลือของปี 2562
- ให้คำนึงถึงความสามารถในการเบิกจ่ายจริงและวางแผนการเบิกจ่ายให้เป็น Front-Loaded

มาตรการติดตามการเบิกจ่าย

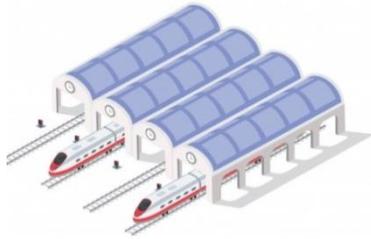
แก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินโครงการ

- แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ (บก.+สคร.)
- ให้ สศช. และ สคร. พิจารณาการปรับลดกรอบงบประมาณของรัฐวิสาหกิจให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น และให้รัฐวิสาหกิจพิจารณาโครงการลงทุนอื่นที่มีความพร้อมมาเร่งดำเนินการทดแทน

การพัฒนารัฐวิสาหกิจสำคัญที่ผ่านมา

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใน EEC

โครงการรถไฟความเร็วสูง
เชื่อม 3 สนามบิน แบบไร้รอยต่อ
(รฟท.)

โครงการพัฒนา
ท่าเรือแหลมฉบัง
ระยะที่ 3
(กทท.)

โครงการศูนย์ซ่อมบำรุง
อากาศยานอู่ตะเภา
(บกท.)

โครงการพัฒนา
ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3
(กนอ.)

โครงการเขตส่งเสริม
อุตสาหกรรม
และนวัตกรรมดิจิทัล
(EECd)
(กสท.)

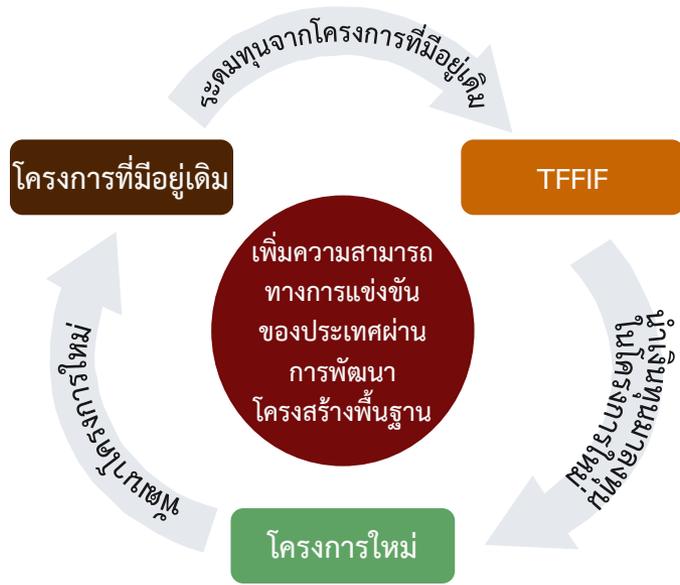

โครงการ
เขตนวัตกรรม
ระเบียงเศรษฐกิจ
ภาคตะวันออก
(EECi)
(ปตท.)

การพัฒนาธุรกิจสำคัญที่ผ่านมา

กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFF)

ทรัพย์สินกิจการโครงสร้างพื้นฐานที่ TFF เข้าลงทุนครั้งแรก

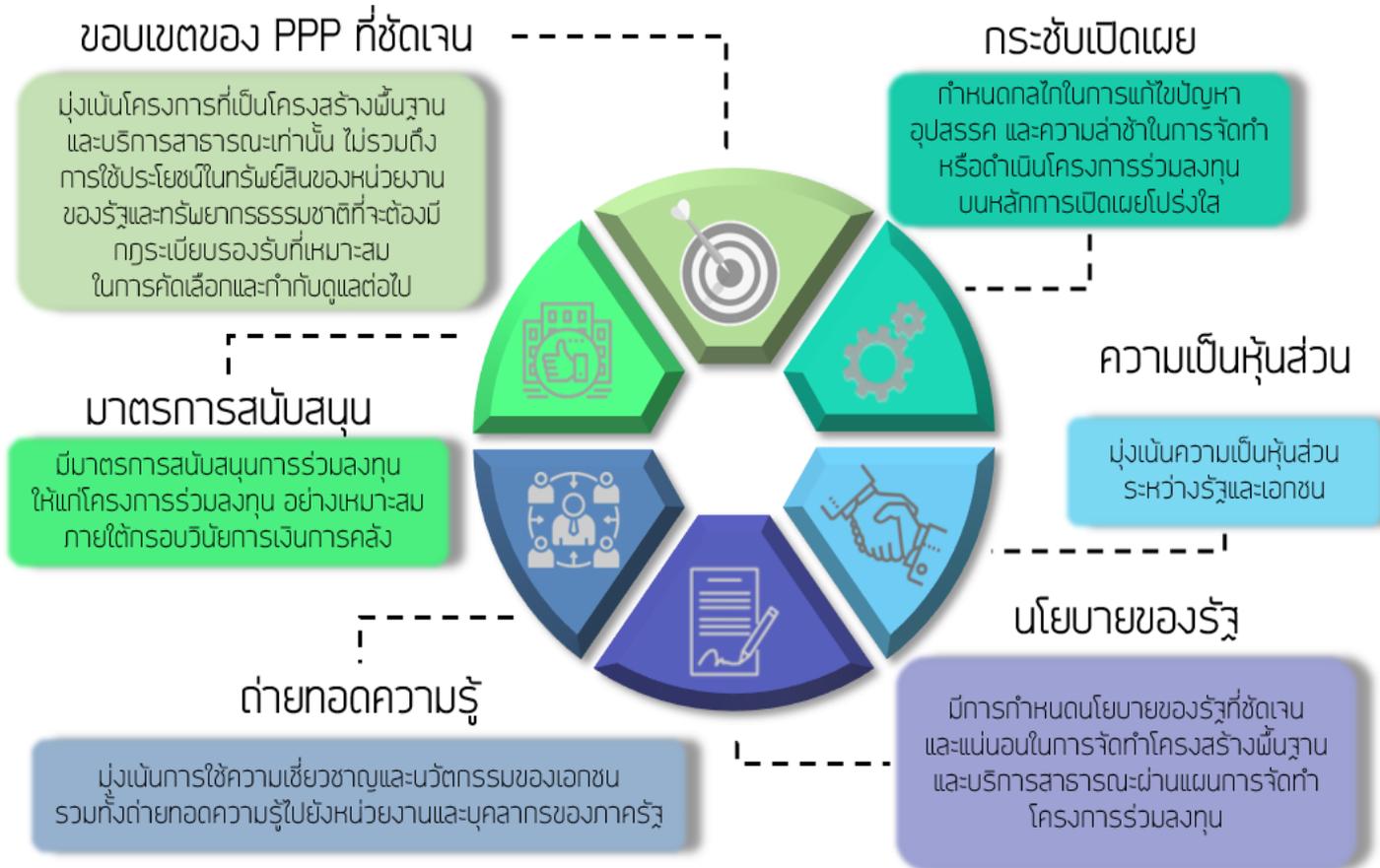
- สิทธิที่จะได้รับ 45% ของรายได้ค่าผ่านทางจากทางพิเศษ ฉลองรัชและบูรพาวิถีของ กทพ. เป็นระยะเวลา 30 ปี
- หน่วยลงทุนของ TFFIF จดทะเบียนใน ตลท. เมื่อ 31 ต.ค. 61 โดยการเสนอขายหน่วยลงทุนต่อนักลงทุนทั่วไปครั้งแรก (Initial Public Offering : IPO) ของ TFFIF มีมูลค่าการเสนอขาย 44,700 ล้านบาท

การพัฒนารัฐวิสาหกิจสำคัญที่ผ่านมา

พ.ร.บ. การร่วมลงทุนฯ ปี 2562

มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2562 โดยมีกลไกหลักตามกฎหมาย ดังนี้

การพัฒนารัฐวิสาหกิจสำคัญที่ผ่านมา

PPP Fast Track

จำนวน 11 โครงการ มูลค่ารวม 649,758 ล้านบาท

- เปิดให้บริการแล้ว
 - รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย
- ลงนามในสัญญาร่วมลงทุนแล้วและอยู่ระหว่างก่อสร้าง 3 โครงการ
 - รถไฟฟ้าสายสีชมพู สายสีเหลือง

- อยู่ระหว่างคัดเลือกเอกชน 2 โครงการ
 - โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน - นครราชสีมา (M6) และสายบางใหญ่ - กาญจนบุรี (M81) ในส่วนของ O&M

- อยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ 2 โครงการ
 - โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายนครปฐม - ชะอำ (M8) และรถไฟฟ้าสายสีส้ม

- โครงการอื่นๆ อยู่ระหว่างดำเนินการของหน่วยงานเจ้าของโครงการตามแผนงาน

ทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

ร่วมผลักดันมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล

มาตรการบรรเทาค่าครองชีพ
ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
และกองทุนหมู่บ้าน

- มาตรการบรรเทาค่าครองชีพผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
- มาตรการพักชำระหนี้เงินต้นของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยความรับผิดชอบของ ธ.ก.ส. และธนาคารออมสิน

มาตรการบรรเทาค่าครองชีพ
สำหรับเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้ง
ปี 2562 และเกษตรกรรายย่อย

- บรรเทาความเดือดร้อนจากภาระหนี้สินและลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรรายย่อยผ่านโครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ ขยายเวลาชำระหนี้เงินกู้ โดยความรับผิดชอบของ ธ.ก.ส.

มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว
ในประเทศ “ชิมช้อปใช้”

- กระจายรายได้สู่ชุมชน โดยการสนับสนุนของ ททท.

มาตรการสนับสนุน
SMEs รายย่อย

- สนับสนุน SMEs ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยความรับผิดชอบของ ธพว.

มาตรการให้สินเชื่อ

- ช่วยเหลือ SMEs ผ่านโครงการค้ำประกันสินเชื่อ โดยความรับผิดชอบของ บสย. และสนับสนุนสินเชื่อ SMEs ผ่านสถาบันการเงินของรัฐ
- สนับสนุนสินเชื่อที่อยู่อาศัยแก่ประชาชน โดยความรับผิดชอบของ ธอส.

ทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

การดำเนินการตาม พ.ร.บ. พัฒนารัฐวิสาหกิจฯ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คนร.

เดือนตุลาคม 2562

จัดทำแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ

- รัฐวิสาหกิจจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ

กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ

- นำหลักเกณฑ์มาประเมินผลในปีงบประมาณ 2564

กำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

- ใช้ร่วมกับหลักการ CG ปี 2562

การแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ

- พิจารณาหลักเกณฑ์วิธีการในการคัดเลือกเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ

ทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

กิจการที่มีศักยภาพในการระดมทุนผ่าน TFF

Road/Expressway

Airport

Rapid Transit System

Deep Sea Port

Electricity

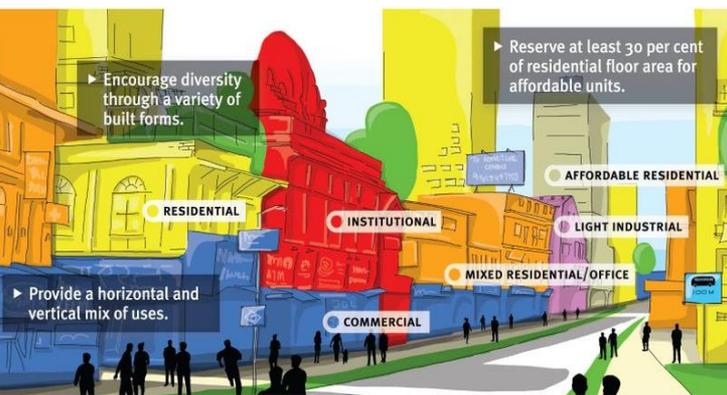

- ✓ มีทรัพย์สินกิจการโครงสร้างพื้นฐานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ
- ✓ มีแผนความต้องการใช้เงินเพื่อการลงทุนที่ชัดเจน และมีกระแสเงินสดที่มั่นคงและเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

โครงการที่คาดว่าจะเสนอคณะกรรมการ PPP ในปี 2563

โครงการเชิงเศรษฐกิจ

- โครงการบริหารจัดการท่าเทียบเรือสาธารณะเพื่อขนถ่ายสินค้าเหลว 13,000 ลบ.
- โครงการทางพิเศษสายกะทู้ - ป่าตอง 14,177 ลบ.
- โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน - นครราชสีมา (M6) และสายบางใหญ่ - กาญจนบุรี (M81) ในส่วน Rest Area 3,060 ลบ.
- โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน - วงแหวนกาญจนาภิเษก 128,235 ลบ.
- โครงการรถไฟฟ้าระบบขนส่งมวลชน เชียงใหม่ ภูเก็ต โคราช 39,406 ลบ.
- โครงการการพัฒนาที่อยู่อาศัยตามเส้นทางรถไฟฟ้า (TOD) 4,235 ลบ.

โครงการเชิงสังคม

- โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดงรองรับผู้อยู่อาศัยใหม่ 39,885 ลบ.
- โครงการเคหะชุมชนเชียงใหม่ (หนองหอย) 5,550 ลบ.
- โครงการศูนย์การแพทย์กระทรวงสาธารณสุข (กรมการแพทย์) 8,220 ลบ.

มูลค่ารวมกว่า 255,768 ลบ.

ทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

Big Data & Digital Transformation

- รัฐวิสาหกิจควรจัดทำข้อมูลที่สำคัญเพื่อใช้ในการพัฒนาการให้บริการประชาชนและการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างภาครัฐ
- รัฐวิสาหกิจควรนำเทคโนโลยีมาพัฒนาในกระบวนการทำงานและพัฒนากระบวนการข้อมูลเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกันได้ รวมทั้งนำข้อมูลในระบบมาวิเคราะห์ในการพัฒนางาน
- สคร. อยู่ระหว่างการพัฒนากระบวนการข้อมูล ได้แก่ ผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ การติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ การนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน การติดตามผลการดำเนินงานโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนกรมการรัฐวิสาหกิจ และหลักทรัพย์ของรัฐ

การจัดทำประมวลจริยธรรม สำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

- พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 บังคับใช้เมื่อ 17 เมษายน 2562 กำหนดให้ สคร. จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- คาดว่าจะจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และนำเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพิจารณาและประกาศใช้ต่อไปภายในปีงบประมาณ 2563

การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

- รัฐวิสาหกิจควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
กระทรวงการคลัง

310 อาคารธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ชั้น 2
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2298 5880 – 7 <http://www.sepo.go.th>

